

PRINTZESA BEGI-ZULO

Ipuin honetan printzesa txiro bat agertzen da, begi-zuloekin, San Borondon uharteko erregearen alaba. Begirada triste nekatua dauka, neguko arratsalde lainotsua bezalakoa.

Printzesa txiroa zen; izan ere, ihes irten zen San Borondon uhartetik, ezer gabe. Printzesak begi-zuloak zeuzkan; izan ere, leher egiteraino nekatzen zen. Printzesak begirada triste eta goibela zeukan; izan ere, asko sufritua zen. Eta, hala ere ... Eta hala ere, bazeukan bihotzaren barruan itxaropenezko su txiki bat, San Borondonen jaioa baitzen, eta uharte hartako jendea ausarta eta ameslaria baita.

Garai batean, uharte hartako neskatilak osasuntsu eta pozik handitzen ziren, eta harik eta ... Harik eta eltxo gaizto batek itsasoa zeharkatu, kasualitatez uhartera iritsi, ahal zuen guztiari hozka egin eta izurrite bat sortu zuen arte. Jende asko hil zen. Erregea hil zen. Eta erregina larri gaixotu zen; bihotza indarge geratu zitzaion. Eta orduan ... Eta, orduan, ahal zuten guztiek ihes egin zuten San Borondon uhartetik; itsasontzian, txalupan, surf-oholean ... Eta, aurrerantzean, haietako inor ez zen itzuli; izan ere, behin uhartetik irtenez gero, ia ezinezkoa da itzulerako bidea aurkitzea.

Adio, uharte maitea,
San Borondon nirea;
Orain, ipuinetan baino ez dut
entzungo doinu zurea.

Printzesa Begi-zulo eta haren ama belaontzi batean itsasoratu ziren, eta, haize bultzaturik, bizkor zeharkatu zuten itsasoa, harik eta ekaitz batek itsasertzera ekarri zituen arte.

Belaontzia
Ur gainean ibiltari;
Izurdea
Aurretik gidari.

Belaontzia txiki-txiki eginik hondoratu zen eta itsasoko poliziak salbatu zituen naufragoak. Jendeak esaten zuen patera batean iritsiak zirela eta beren lurrera itzuli behar zuela. Baina inork ez zekien nondik itzuli San Borondonera, eta ezin izan zituzten atzera bidali.

Printzesak etxebizitza txiki bat hartu zuen Palazio kalean, eta supermerkatu batean hasi zen lanean, kutxazain. Ordu libreetan, ama zaintzen zuen eta etxeko lanak egiten zituen; oso goiz jaikitzen zen printzesa eta oso berandu oheratzen, logaleak jota. Eta, hala,

begi-zuloak agertu zitzaizkion. Erreginaren bihotzak San Borondon uhartearen falta sumatzen zuen, eta errege zenarena. Noizbehinka, taupadak gelditu egiten zitzaizkion; orduan, printzesak bularra igurtzen zion amari eta berpiztu egiten zuen.

Taupada haiek
gauean aieneka
bildotsak zirudien
zelaian beeka.

Printzesa Begi-zulo amarentzat bizi zen, ama hark bera txikitan zaindu zuen antzera, beste leku batean, beste denbora batean, musika leunen eta jasmin-usainen artean. Supermerkatutik irten bezain laster, printzesa etxera itzultzen zen bizkor, frutaz eta barazki gozoz zamaturik. Printzesa lan eta lan aritzen zen, lo gutxi egiten zuen, begi-zuloak zeuzkan, eta ez zirudien printzesa.

Printzesa Begi-zulo
beti begi loti,
esneko dirudi
ezpain txantxangorri.

Printzesa gaixoak ez zeukan denborarik festara joan eta printze bat bilatzeko, ipuinetako printzesek bezala. Ez zeukan soineko distiratsurik janzteko, ez kolore-hautsik masailak gorritzeko. Haren esku lakarrei kartoi eta diru usaina zerien. Baina, zer, eta, egun batean, hor sartzen da printze bat supermerkatuan.

Printze orlegi
indartsu eta galanta,
hontzaren begi
eta sudur aparta.

Printzea kamioi-gidari ibiltzen zen, urdaiazpikoak banatzen.

Ene printze galanta
hanka beltzekoa,
bihotz taupakaria
soin maratzekoa.

Urdaiazpikoa bizkarrean, printzea alai sartu zen supermerkatuan barrena. Printzea printzesaren ondotik igaro zen. Printzea printzesaren ondoan gelditu zen. Sudur handia hurbildu, eta esan zuen:

- Usaina dago, usaina dago ...
- Zeren usaina? – galdetu zion printzesak, eta gorritu egin zen.
- Printzesaren usaina dago.

Txikitandik amesten zuen halakoxe printze bat, inoiz ez baitzuen nahi izan printze urdinik. Ez bat eta ez bi, printzesak afaltzera gonbidatu zuen gau hartan bertan printze sudur-handia.

Laster izan ziren bikote. Printze sudur-handiak printzesari ama erregina zaintzen lagundu zion ezkur-urdaiazpikoa janaraziz eta, kantari, bihotza alaituz.

1. Nor zen printzesa *Begi-zulo*?

- A. Printzesa aberats bat
- B. Printzesa itsu bat
- C. Printzesa pobre bat
- D. Printzesa alai bat

2. Zergatik zeuzkan printzesak *begi-zuloak*?

- A. Printzesa txiroa zelako.
- B. Lan asko eta lo gutxi egiten zuelako.
- C. Begi beltzak eta begirada aparta zuelako.
- D. Erreginak izen hori jarri ziolako.

3. Zer gertatu zen San Borondon uhartean?

- A. Soldaduak uhartera iritsi eta gerra hasi zen
- B. Naufragoak uhartera iritsi ziren
- C. Printzesa galdu egin zen eta ezin zuen itzultzeko bidea aurkitu
- D. Eltxo bat uhartera iritsi eta izurrite bat sortu zen

4. Zergatik hil zen jende asko San Borondon uhartean?

- A. Epidemiagatik, izurriteagatik.
- B. Janari faltagatik, jendea gose zelako.
- C. Gerragatik, borroka egiteagatik.
- D. Itsasoko izurdearengatik.

5. Poliziak salbatu ondoren, jendeak esaten zuen Printzesa eta bere ama beren lurrera itzuli behar zirela. Zergatik nahi zuen hori jendeak?

- A. Iheslariak zirelako.
- B. Atzerritarrek zirelako.
- C. Naufragoak zirelako.

D. Belaontzia hondoratu zitzaielako.

6. San Borondon uhartetik ihes egin ondoren printzesak etxebizitza txiki bat hartu zuen Palazio kalean. Printzesa baldin bazen, zergatik ez zuen hartu jauregi handi eta dotore bat?

.....

.....

.....

7. Zertan egiten zuen lan printzesa Begi-zulok?

- A. Palazio jauregian, zerbitzari.
- B. Denda batean, saltzaile.
- C. Supermerkatuan, kutxazain.
- D. Kutxan, banketxean.

8. Printzesa supermerkatutik etxera itzultzen zen bizkor, frutaz eta barazki gozoz zamatutik. Horrek esan nahi du:

- A. Supermerkatutik lapurreta egin ondoren azkar itzultzen zela etxera.
- B. Lehenbailehen itzultzen zela etxera, gauza gozoak jateko.
- C. Supermerkatutik azkar itzultzen zela etxera, baina minberaturik.
- D. Etxera janari asko eramaten zuela.

9. Printzesaren amari, noizbehinka, bihotzaren taupadak gelditu egiten zitzaizkion, eta orduan...

- A. Printzesak bihotzez abesten zion.
- B. Printzesak bularra igurtzen zion.
- C. Printzesa gaixotu egiten zen.
- D. Printzesa oso triste jartzen zen.

10. Ipuinean jartzen du "Printzesa begi-zulo amarentzat bizi zen". Zer esan nahi du horrekin?

.....

.....

.....

11. Zergatik printzesa ez da joaten festetara?

- A. Soineko dirdiratsurik ez duelako.
- B. Denborarik ez duelako.
- C. Printzeak ez diolako eskatu.
- D. Nahi ez duelako.

12. Seigarren olerkian aipatzen da "Printzesa Begi-zulo beti begi loti, esnezko dirudi, ezpain txantxangorri". Zer du Printzesak esnezko dirudiena?

- A. Azala
- B. Begiak
- C. Soinekoa
- D. Ilea

13. Zenbatu gertaerak 1etik 5era irakurketan gertatu diren ordenaren arabera.

- ☐ Printzea eta printzesa bikote egin ziren.
- ☐ Printze bat supermerkatuan sartu zen.
- ☐ Printzesa supermerkatu batean lanean hasi zen.
- ☐ Uhartean izurrite bat sortu zen.

☐

Printzesak eta bere amak San Borondonetik ihes egin zuten.

14. Printze sudur-handia ohartu zen Begi-zulo printzesa zela. Egia esan, printzesek usain berezia al dute?

- A. Bai, baina oso sudur handia eta zorrotza behar da hortaz ohartzeko
- B. Bai, baina printzeak bakarrik ohartzen dira usain horretaz.
- C. Bai, printze eta printzesa direnek kolonia bereziak erabiltzen dituzte.
- D. Ez, ezin da ezagutu nor den printzesa usainarengatik.

15. Ondorengo esaldiak printzesa Begi-zuloren gainekoak dira. Adierazi “E” batekin egia direnak eta “G” batekin gezurrezkoak direnak:

☐

Izurritearen ondorioz aita hil eta ama gaixotu zitzaion.

☐

Printzesa aberatsa da, baina lan eginez bizi nahi du.

☐

Lana bere erresumako supermerkatu batean egiten du.

☐

Urdaiazpikoak banatzen dituen printzea ezagutzen du.

☐

Kamioilari baten bikote egiten da.

16. Non egon daiteke San Borondon uhartea?

- A. Ezin da jakin.
- B. Mapa guztietan agertzen da.
- C. Nafarroako toki bat da.
- D. Donostiatik hurbil dagoen uhartea da.